

Poeziýa – öwrediji, söweşjeň bolmalydyr

Category: Edebi tankyt, Filosofiýa, Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 22 января, 2025

Poeziýa – öwrediji, söweşjeň bolmalydyr POEZIÝA – ÖWREDIJI, SÖWEŞJEŇ BOLMALYDÝR

Poeziýanyň graždanlygy hakyndaky gürrüň hut onuň söweşjeňligi, ýasaýşa ukyplylygy hakdaky gürrüňdir. Goşgynyň graždanlygy, meniň düşünsimçe, onuň durmuşylygy, milli koloritliligi, onuň özboluşly häsiýetliliği bolsa gerek.

Mundan öñem poeziýa barada çekişmeler, poeziýa anketleri guralypdy. Aýry-aýry awtorlar tarapyndan uly göwrümlü makalalaryňam telimsi ýazylypdy. Elbetde, olarda-da peýdaly pikirler, maslahatlar orta atylypdy. Kähalatlarda goşgulara analizem bolupdy. (Ýone ujypsyzdy). Dogrymy aýtsam, meniň özüm-ä şu çekişmäni şolaryň biri bilen deňäp biljek däl. Çünkü şunuň ýaly düýpli, giňişleýin analizler, açykdan-açyk batyrgaý tankyt, ýürekdeşlik bilen aýdylýan pikirler ozalkylarda ýok diýerlikdi. Bolaýanda-da bir ýarym ýaş, başlangycz şahyryň goşgulary bilen mydar edilýärdi. Şu çekişmä gatnaşýan awtorlaryň makalalaryny okap, çekişmäniň işiniň çynlakaý guralandygyny gutlasym gelýär.

Poeziýanyň graždanlygy diýlip orta atylýan şu mesele, dogrudan hem, konkret gürrüň etmäge gönükdirilen. Ýone näme üçindir Allaberdi Haýydowyň ýazyşy ýaly, gürrüň öz çäginden cykdy. Munuň şeýle bolmagynyň hem öz sebäbi bar. Poeziýany poeziýa edýän esasy faktoryň – onuň graždanlygynyň ençeme goşgularda kemterligi ýa-da ýoklugy dürli-dürli oý-pikirleriň ýuze çykmagyna eltýär.

Men poeziýanyň graždanlugu hakda kesgitli teoretik pikiri orta atyp biljek däl. Yöne ol ýokarda belleýsimiz ýaly, gürrünsiz ýasaýşa ukyplı bolmalydyr. Biz iki sözümüziniň birinde «Goşgy bize okamaga, işlemäge, gurmaga, döretmäge ýardam edýär. Söweşmegi, ýeňmegi öwredýär» diýýaris. Şeýle sözleri biz nähili goşgular hakda aýdýarkak? Gürrünsiz, graždanlyjk pafosyna, hyjuwa ýugrulan goşgular haksa aýdýarys. Şeýle goşgular bolsa biziň poeziýamyzda sanardan köpräkdir. Olary otuzynyň ýyllaryň gurluşykçy-agitator poeziýasyndanam, Beýik Watançylyk urşy ýyllarynyň poeziýasyndan hem isledigiňce tapmak bolýar. Aslyýetinde, harby ýyllaryň poeziýasyna biz tutuşlygyna söweşjeň poeziýa diýip at berýaris. Bu poeziýanyň liriki gahrymany Aşgabatdan Berline çenli söweş ýoluny geçen türkmen esgeri bolupdyr. Yöne A.Haýydowyň belleýsi ýaly, gazaply-gohly, gan döküşikli-gahrymançylykly wakalaryň sowulmagy bilen, oña gatnaşan adamlaryň azalmagy bilen graždanlyk peselermikä? Elbetde, bu nädogry düşünjedir. Halkymyzyň uruşdan soňky dikeldiš ýyllaryndaky taýsyz edermenlikleri, tarp we boz ýerleriň özleşdirilmegi, dünýäde deňi-taýy bolmadyk Garagum kanalynyň geçirilmegi, eýsem gahrymançylyk dälmidir? Iň bärkisi tebigy heläkçilik zerarly weýran bolan Aşgabadymyzyň şu günki güzel görnüşi hem ummasyz uly edermenlikleriň netijesi ahyryn. Bularyň ählisi hem uruşdan soňky edebi nesilleriň gözüniň öñünde, olaryň ençemesiniň şol işlere gatnaşmagyna emele geldi. Men şu pikir bilen baglanyşykly Berdinazar Hudaýnazarowyň, Nury Baýramowyň kanal, bol suw, Hanhowuz hakdaky eserlerini, şol eserleriň graždanlyk derejesiniň hiç bir döwürdäki eserlerden kem däldigini aýdasym gelýär. «Bäbekhanadan reportaž» (K.Gurbannepesow), «Aşgabatda haýat ýykylýar» (A.Atajanow), «Aşgabat» (A.Haýydow) ýaly goşgular, ençeme şowly aýdym tekstleri gün-günden gözelleşen Aşgabada bolan söýgüden, döwürdeşleriniň gahrymançylykly işlerine buýsançdan dörän duýgulardyr.

Käbir halatlarda «graždanlyk temasy» diýilýän ýorelgäni hem öñe sürýärler. Biziň pikirimizce, graždanlyk temasynda ýazylan goşgy ýok. Yöne islendik temada ýazylan her bir goşguda graždanlyk bolmaly. Mysal üçin, ýaprak hakynda, çeşme-çaý hakynda ýazybam Watana bolan söýgiňi ýuze çykarsa bolar. Mahlasy, islendik temada graždanlyk bolmaly. Muny biz bir şahyryň dürlü ýyllarda, dürlü temada ýazan goşgularyndanam

görüp bileris. A. Atajanow: «Açylanda alça güli», «Ýazlynyň köprüsi», «Korrektor», «Barmaklar», «Näbelli gahrymana», «Gözi ýolda galan söýgi», «Hökmürowan» we beýlekiler. Şu goşgularyň haýsy temada ýazylanlygy, täsirlilik derejesi, näme üçin mysal alynandygy okyjylara düşnükli bolsa gerek.

Goşgynyň öwredijilik, durmuşylyk derejesi barada gürrüň edilende halk ýazyjysy Kerim Gurbannepesowyň «Maşyn, maşyn, maşyn» diýen eserine ýüzlenesim gelýär. Adyndan başlap, iň soňky setirine çenli hyjuwa, öwredijilik duýgusyna ýugrulan bu goşgy eýsem näme hakda gürrüň berýär? Biziň durmuşymyzyň şu günüki iň derwaýys meseleleriniň biri hakda. Ynsanyýetiň ömründe gurply ýaşamak, bolçulyk barada arzuw etmedik, şol ugurda göreşmedik wagty ýok. Biz şol arzuw edilen gowy durmuşda ýasaýarys. Bu şeksizdir. Yöne bolçulyk bolany bilenem medeniýet, ahlak, estetiki çeşmelerden sowlup, ruhy gözelliklerden sowlup, işiňi-pişäni:

«Motor, çyra, şin,
Tormoz, tigir, nomer,
Maşyn, maşyn, maşyn» –

edinäýmeli däl bolsa gerek. Goşgynyň leýmotiwi okyja ündejek bolýan ideýasy, hut şu hakykat bolsa gerek. Jaý wagtynda ýazylan öwrediji goşgy. Goşgynyň liriki gahrymany öz asyllý ýorelgesi bilen onlarça maşynparazlary maşynly gürrüňden-ä däl, blki, maşyn edinmek üçin edýän harsydünýälikli hereketinden hem sowsa gerek. Ine, meniň özüm-ä graždanlyga ýugrulan diýip, şeýle goşgulara aýdýaryn. Özem ýonekeý durmuşy temada ýazylan goşgy. Graždanlyk borjuny bolsa doly ödeýär. Ählisini derňäp-analizläp durmanyňda-da, graždanlyk ruhuna ýugrulan goşgularyn ençemesini ýüzugra agzap geçmegem peýdaly. D. Haldurdynyň «0ba Oktýabr geldi», «Agyr günler unudylmaýar», B. Hudaýnazarowyň «Guwançly goşgy» goşgular toplumyny, M. Seýidowyň «Çopanyň haty», «Gaňrylyp seretsem», «Garaňky gjeler», «Bu bahar mukamy», A. Haýydowyň «Hazynalar çoli», «Öz zadymyz bilen edip kanagat», G. Şamyýewiň «41 bilen 75-iň arasy», G. Ezizowyň «Asatur aga», I. Nuryýewiň «Täji kertikler», A. Agabaýewiň «Şükür bagşy», Ş. Çarygulyýewiň «Ýene-de geýip çyk öz keteniňi», A. Atabaýewiň «Keýik», «Dagly ýigidiň aýdymy», «0 daglaryň...», «Ynanma» hem şahyrlarymyzda bar bolan şeýle

hörpäki başga goşgulary graždanlyk motiwi, ýasaýşa ukyplı goşgularyň hatarynda goýýaryn. Has dogrusy, bulary «ýatda galýan» goşgular diýip atlandyrasym gelýär. Şonuň özi hem olaryň graždanlygyny subut edýän bolsa gerek.

Soňky döwürlerde inersiýa bilen ýazylan goşgularyň köpelili barada Saýlaw Myradowyň aýdan pikirine doly goşulýaryn. Soňky döwürdäki köp goşgularda graždanlyk borjuň, söweşeňligiň ownuk pelsepeçilligiň içinde ýitip gidýän halatlary az bolmaýar. Käbir ýoldaşlar başarsa-başarmasa, pelsepeçi, öwüt-ündewçi boljak bolup, azara galýar. Düşnüsiz öwrümlı sözler, setirler bilen akyl satjak bolup, okumyşlyk etjek bolup şireli, baý, şahyrana dilimiziň lezzetini gaçyrýar. Aslyyetinde, sungat eseri näçe belent, näçe akyllı bolsa, şonuň ýaly-da sada, düşnükli bolmaly ahyryny. Şolam onuň hakyky milliligini kesitleyän alamatdyr. Emma soňky döwürde ýazylýan käbir goşgulary okanyňda başyň aýlanyp gidýär. Netijede bolsa şeýle goşgulardan terbiýecilikli pikire derek galp, nirä çekseň çekiliп durulan pikirler önýär. Hatda jemgyýetçilik gurluşuna, syýasy durmuşyza gabat gelmeýän kesitlemeleren gabat gelýär.

Şunuň bilen baglanyşykly Atamyrat Atabaýewiň çekişmä ýazan makalasynda ýuze çykan bir tendensiýa göwnümden turmady. Zehinli şahyr deň-duşlarynyň, galamdaş ýoldaşlarynyň özlerinden «öñki» nesliň ýörelgelerinden ýöremän, täzece oýlanmaga, täzece pikirlenmäge, poeziýada öz sözlerini aýtmaga çalyşyandyklaryny buýsanç bilen belleýär. Ýöne «könesi bolmadygyn, täzesi bolmaz» diýen halk pähiminden ugur alyp, olaryň şowly çykan setirlerini gutlap, başga bir zady ýatlasymyz gelýär. Edebi jemgyýetçiligimizi düzýän adamlaryň, aýratyn hem ýaş şahyrlar nesliniň N.Pommanyň «Watanyň» goşgusyndan «Ilden illere» poemasyna çenli, G.Seýitliýewiň Baku goşgularyndan «Adamnamasyna» çenli, D.Haldurdynyň «Garry saýlawçysyndan» «Goja soldatyna» çenli, A.Kekilowyň «Ýan ýansaň» goşgusyndan «Waspnama» kitabyna çenli, R.Seýidowyň «Meni» goşgusyndan «Awçy, atma jereni» goşgusyna çenli okap, köp zat öwrenendiklerini minnetdarlyk bilen aýdasymyz gelýär. Orta nesliň wekilleri bolan K.Gurbannepesowyň, A.Atajanowyň,

B.Hudaýnazarowyň, M.Seýidowyň, A.Haýydowyň, Ý.Pirgulyýewiň, A.Kowusowyň, A.Omarowanyň goşgular kitaplarynyň olardan soňky nesil üçin uly mekdep bolandygyny boýun almak gerek. Yörelgeden ýöremek diýmek hökman goşgynyň özenini düzmegi öwrenmek däl ahyryn. Öz dilinde düşnükli sözlem düzmek üçin sözleri ýerli-ýerinde goýmagy öwrenmegem uly zatdyr. Muny bolsa biz şolardan öwrendik. A.Atabaýewiň «Özünden öñki nesil» diýýänem G.Ezizow, G.Şamyýew, A.Agabaýew, I.Nuryýew, H.Kulyýew dagylar dälmi näme? A.Atabaýewiň gürrüñini edýän nesliniň şolardan hem üýtgeşik näme döredendigine biz-ä haýran.

Şol makalada «biz goşgynyň her setirine agram bermäge çalyşýarys» diýilýär. Munuň nä derejede dogrudygyn-a bilemzok. Yöne şol goşgularyň köpüsini okanynda beýniňe agram berýändigi welin dogry.

Biz Atamyrat Atabaýewiň poeziýasyna, zehinine aýratyn sarpa goýýandyggymzy öñ hem aýdypdyk. Yöne eý görülýän goşgularda gödeklige duşsaň, juda gynanýarsyň. Şahyryň «Aýralyk mukamy» goşgusynyň ündeýän zady düşnükli. Gurluşam hiç neneň däl. Emma:

Başky söýgüsinden aýra düşene,
Zalym mukam ýatladyp dur ýaryny –

diýýär welin, bar keýpiň uçýar. Halkymzyň ýyllarboýy gözüne, ýüregine deňäp gelen iň eziz zadyna «zalym mukam», yzrakda «ýowuz mukam» diýýärde bar lezzetini gaçyrýar. Oňa derek mukamyň döremegine sebäp bolan döwre, hadysa zalym, ýowuz diýilse, dogry bolardy.

Şu ýerde özboluşly ýol gözlemäge, üýtgeşik owaz bilen goşgy ýazmaga çalyşýan ýaşlaryň käbiriniň goşgusyna seredesim gelýär. Edebi ýygnaklarda, makalalarda ady ýygy-ýygydan agzalýan Atajan Annaberdiýew öndümlı işleýär. Dogry, onuň goşgularynyň arasynda şowuna düşýänleri-de bar. Emma kähalatlarda A.Annaberdiýew uçursyz akyllysyrajak bolup, köpbilmişlik edip, şowsuzlyklara duçar bolýar. Goşgular toplumyna seredeliň. Ine, onuň «Tändi tomus...» goşgusy. Tomus geçip barýar, guwlar köllerden uçup barýarlar. Guşlar «sary

sährany ýelpäp» (?) gidýärler, «Guşlara gol bulap tozgun erikler» (?) diýýärler: «Gök öwsemde ýene geliň». Şu pikirlerden soñam awtor ýene ýaz alamatlaryna geçýär:

Ýazda ýaýnap, ak gül açan almalar,
Gyş düşjegni duýup (?) batypdyr gama.
Eýýämhaçan kemsiz ýumşan zamçalar
Diýýärler: «Meni şu bolşumdan gozgama».

Ýene-de şahyryň gamgynlyk bilen geçirip barýan güýze, şonuň üsti bilen hem durmuşa garaýsy beýan edilýär:

Tutlar gasyn atdy äpet beýni deý (?)
Gasyn atdygyça ömri gädiler.
Çyp-ýalaňaç galyşyna utanyp,
Ýatyr äpet-äpet haýwankädiler. (?)

Obalar güýz günem şowhun-şagalaň,
Toý tutýarlar, gyz çykarlar, öýärler.
Wah, maňa bu güýze gaýdyp gelme ýok, –
Pasyllar ömrünü gaýtalaýarlar.

Ine, ýaş şahyryň durmuşdan tapan lezzetli görnüşleri. Birinjiden-ä, goşgy logiki taýdan hiç bir jähetden baglanyşanok, yzygiderlilik ýok. Esasy zat bolsa, onuň umytsyzlygy. Goşgynyň liriki gahrymany ýok bolup barýan durmuşyň hasraty bilen ýasaýar. Durmuşdan ýekeje-de gyzykly zat tapanok. Hatda ol güýz gündünde geçirän toýlara-da geň galýar. Onuň pikiriçe, güýz ömrüň ahyry bolup görünýär. Şonuň yzyndaky goşguda liriki gahryman ýene güýzüň gelip başlanyny görüp, titräp ugraýar. Goşgynyň başky setirlerinde güýz hakda umumy gürrüň berilýär. Soñam liriki gahryman atasynam kömege çagyryp, «dana» pikirler aýdyp başlaýar:

Piline söýenip, çal saçly atam
Käte buýsanç bilen şeýle diýerdi:
«Şumluk bolar çalyşmasa pasyllar,
Gündizler gün ýaşyp (?), gije ötmese.
Tebigat artykmaç berjek zadyny,

Bize däl, goý, bersin ýeter-ýetmeze (?)

Baharda derýalar joşup güwlesin,
Ýagmaly wagtynda ýagsyn, goý, bu gar».
...Ýöne näme üçindir tukat (?) güýz günü
Öz ömrüň özüne gysga duýulýar.

Liriki gahryman atasynyň käbir pikirine uýup, birneme ruhlanmajagm bolýar. Şeýle-de bolsa; ýene özünüň gamgyn dünýäsini ol pikirleriň hemmesinden üstün çykarýar. Aslyýetinde, ol pikirlerem ýerliksiz. Goşgynyň soňky iki setirindäki «filosofiýa» ony hasam gysyp-gowrup barýar. Aslynda, atasynyň aýdýan pikirlerinde ruhlanara onçakly zat ýok. Ine-de setirlerde aýdylýan aýry-aýry pikirleriň ýagdaýy. Gündizler Gün ýaşmaýar (3-nji bentde), eger şeýle bolsa, uly betbagtçylygyň alamaty. Tebigat artykmaç zadyny kime bermelikä? «Ýeter-ýetmez» diýlip, kimler göz öňüne tutulýarka? (3-nji bentde) Güýz günleri näme üçin tukatka? (4-nji bentde). Bu pikirler arkaly liriki gahryman özünüň nadanlygyny gizlemek üçin, atasynam egoistlige, tekepbirlige alyp barmaýarmy näme? Awtor başga bir «Çigrek gaşyn çytdy» diýip başlanýan goşgusynda güýzüň ahyrynda, gyşyň başynda emele gelýän tebigaty şeýle bir wejera edip görkezýär, göýä tutuş ynsanyýet ýurtdan el ýuwup, gidip barýan ýaly. Dünýä ýalaňaç eýesiz, gamgyn halda görünýär. Meselem:

Tänen ýapraklaryň sanyn ýitirip,
Ala garga jak-jaklaýar aljyrap.
Suwsuz ýapda tutulmadyk balyklar (?)
Altyn bölegi deý ýatyr ýaldyrap.

Görüşümüz ýaly, şol bulam-bujar görnüşi synlap oñaýmasaň, goşgudan başga şahyrana netije, kämil duýgy görünmeýär. Ala gargalaryň jak-jaklap aljyrap ýörmegi, tutulmadyk balyklaryň suwsuz ýapda ýaldyrap ýatmagy ýaly düşunjeler bolsa, biziňce eleşanlyk.

A.Anナberdiýew şol ýerdäki üçünji bir köl hakdaky goşgusynda kölüň başynyň ýazyň gelmegi bilen oýanyşyny, onuň ýakalarynda

täze durmuşyň başlanyşyny, şagalaň-şowhuny suratlandyrjak bolup şeýle «şahyranalygy» öñe sürüär:

Habary ýok bir gelniň
Çogup barýan nahardan,
Şorumtyk gyz dodagnyň
Ysy gelýär bahardan.

Köl joşsa-da baharda
Tomus gowşadýar ýolun.
Ýatladyp dur ol käbir
Şahyrlartň ykbalyn.

«Şorumtyk gyz dodagnyň» nähili ysy bolýarka? Kölleriň suwy baharda köpelýär. Joşmagam mümkün. Ýöne köl joşgunly akmaýar. Onsoň ol tomus nähili ýoluny gowşadýarka? Öz ýagdaýy şeýle bolansoň, A.Annaberdiýewiň şahyrlara dil ýetirmäge nähili hukugy barka? Aslyyetinde, A.Annaberdiýew şeýle goşgular bilen okyjylara näme öwretjek bolýarka?

Görüp geçişimiz ýaly, bu ýaş awtoryň goşgularynyň ählisiniň şol bir temalaryň daşynda bir meňzeş üzlem-saplam pikirler bilen aýlanyp ýörmegi-de, birmeňzeş söz düzümleri, aňlatmalar bilen bulaşyp ýörmegi-de heniz-henizler onuň döredijilik ukybynyň gowşakdygyny görkezýär. Meniň pikirimçe, ýerliksiz öwgüler, artykmaç üns berilmegi ony men-menlige, ideýa taýdan gowşaklyga, abstraktlyga alyp barypdyr.

Şunuň ýaly ýasamalyk, galplyk birwagtlar juda ukyply, zehinli hasaplanýan dostumyz Tagan Söhbetowyň «Gözler», «Dellekhanada» ýaly goşgularynda-da bar. Ine, onuň «Gözler» diýen goşgusynda öñe sürülyän pikirler. Awtor goşgynyň birinji bölümünde ynsanyýetiň ähli formaly, dürlü reňkli, dürlü duýguly gözlerini synlap, şol gözlere şeýle yüzlenýär:

Goý, ýalpak, pökgüje, çukurja boluň,
Goý, sada, köpbilmiş, mekirje boluň,
Goý, gamgyn, şadyýan ýa tukat boluň,
Ýöne mydam ýanyp duran ot boluň.
Bir haýyşym bolsaňyz hem her jüre

Dünýäme perwaýsyz garamaň, gözler!

Başga tagasyksyzlygyny aýtmanynda-da, dünýäniň ykbalyny köpbilmiş, mekirje, ýene şonuň ýaly gözlere ynanyп bolmajakdygyny aýtmalydyrys.

Progressiw adamzat hemise şol gözlerden howatyrlanyp, goranyp gelýär. Biziň şahyrymyzyň olara ynam bildirmegi bolsa gynandyrýar. Biziň edebiýatymyz gamgynlygy-da, tukatlygy-da hiç wagt arzuw etmändi, etmezem. Gamgynlyk, tukatlyk bilen göreše çagyrylmaýar. Umuman, köp halatda pikirler rifmanyň gurbany bolup, şahyryň niýetini başa bardyrmaýar. Şolam, isleseň-islemeseň, galplyga alyp barýar.

T.Söhbetow «Dellekhanada» diýen goşgusynda bolsa toslama pikirler bilen okyjyny güýmejek bolýar. Ine, goşgynyň mazmuny: Bir gelin çagasyň dellege getirýär. Dellekhanada nobata garaşyp oturan adamlaram gelne seredýärler, synlaýarlar. Liriki gahryman gelne seredýänleri ýazgarýar. «Sebäbi gelniň adamsynyň ölen bolmagy mümkün, ony keç ykbal şu ýere getiripdir, adamlar näme üçin onuň ykbaly hakda pikirlenmän, gelne seredýärler» diýip jibrinýär:

Ykbaly keç bolmasa,
Bu ýere hiç geljek däl.
Ýöne mundan bu ýana
Gelmese-de boljak däl.

Şu ýerde «dellekhana diňe adamsy ölen gelinler gelýärmikä?» diýen sorag ýüze çykýar-da, goşgynyň tutuşlygyna galpdygyny subut edýär.

Ýokarda agzalan goşgulara kyapdaş goşgular kimiň kitabynda bolsa-da graždanlyk borç diýilýän mukaddesligi hiç wagt ödäp bilmejekdiklerini açyk aýtmak gerek. Ol goşgularyň gahrymanlary (A.Annaberdiýewiňkiler) graždanlyk borjuny ödemeg-ä beýlede dursun, hatda öz ene dilinde sowatly gürlemegem öwrenmändirler ahyryn. Dilsiz agitatory bolsa hiç kim diňlemezem, ünsem bermez.

Edebi tankytçylara, edebiýat alymlaryna çap bolan makalalarda ýerliksiz igenilýän ýaly. Birinjiden-ä, poeziýa baradaky

makalalary şahyrlaryň özlerem erbet ýazmaýarlar. Özüm-ä şahyryň şahyr hakdaky makalasyny hiç alymyňkydan pesde goýmaýaryn. Şonuň ýaly-da eý görüp okaýaryn. Şeýle gowy makalalar bizde sanardan köp. Onsoňam käbir alymlaryň poeziýa hakdaky pikirlerini Nargylyç Hojageldiýewiň makalasynda-da okadyk ahyryn. Ikinjiden bolsa, edebiýatçy alymlar tankydy makala ýazmaly bolsa, biziň şahyrlarymyzyň köpüsi alymlyk derejesini alypdyr. Şol sebäplem başga adamlara igenip durasy iş ýok bolsa gerek. Göwnüñe bolmasa, tankytçy ýoldaşlara ýerliksiz igenip ýöreneden, «Şahyr şahyr hakda» diýen ýörelgä köpräk üns berilse, kem bolmajak ýaly.

1975 ý.

Begmyrat USSAÝEW.

* Makala 1975-nji ýilda «Edebiýat we sungat» gazetinde guralan poeziýa baradaky çekismä bagışlandy.

sowesjenpoeziya Edebi tankyt